

Govoriti in peti skozi svoje telo

Multimedijski glasbeni performans Zamrznjene podobe lahko razumemo kot koncertno-performerski odvod lani uprizorjene multimedijske predstave Poti ljubezni Maje Delak in Luke Prinčiča.

Mojca Kumerdej

sre, 03.03.2010, 07:56

Maja Delak, foto: Dokumentacija Dela

Zamrznjene podobe
avtorja Wanda & Nova deViator
produkcija Zavod Emanat
Menza pri koritu na Metelkovi
premiera, 25. februarja 2010

Multimedijski glasbeni performans Zamrznjene podobe lahko razumemo kot koncertno-performerski odvod predstave Poti ljubezni, v kateri sta se prvič ustvarjalno povezala plesalka in koreografinja Maja V izvrstni predstavi Poti ljubezni, ki je nakazovala več potencialnih smeri avtorskega tandema, dosedanja ustvarjalni vlogi, obenem pa se vsebinsko radikalno pognala v vsebine, ki zadevajo in s tem tudi samih odskih žanrov, od performansa, sodobnega plesa do sodobnega varieteteja »skrivata« pod imenoma Wanda, ki asociira na Sacher Masochov lik domine Wande, in pa No didžejevstvo Luka Prinčiča.

Medtem ko so bile Poti ljubezni, kjer je bil še vedno poudarek na gibu, izvedene na gibalnem terenu Maje Delak, sta se avtorja v Zamrznjenih podobah preselila na Prinčičev koncertni teritorij. Zamrznjene podobe so tako fluidna koncertna povezava songov; avtor elektronske glasbe in v ozadju projiciranega videa ter real time programiranja je Luka Prinčič, medtem ko sta avtorja angleških besedil oba. Naravnost presenetljiva je kondicija Maje Delak, na kateri je tudi težišče vokalne izvedbe, saj več kot uro trajajoči koncert tudi za izkušene vokalistice ni mačji kašelj. Performans presega koncertno izvedbo skozi formo sodobnega varieteteja, v katerem se avtorja gibalno, vizualno in tekstovno navezujeta na raznolika literarna in teoretska besedila - od Mine Loy, Clarise Pinkola Estés do Amelie Jones -, ki problematizirajo družbeni spol in identiteto, (ne)integriteto telesa v univerzum medijskih podob, spodletele realizacije imperativa uživanja, preigravanje hiperseksualiziranega, cross-dressing sloga, ki je še v 80. letih imel subverziven naboj, v zadnjih dveh desetletjih pa ga je, kot domala vsako kulturno strategijo, dobičkonosno prevzela in »udomačila« modna oziroma na sploh popularna industrija.

Ob tem si avtorja zastavljata tudi vprašanje originalnosti, in sicer skozi etiketo originalnosti, s katero se centri kapitalne moči napajajo iz umetniških paradig z obrobja mainstreamovske kulture, jih prevzemajo in jih dobičkonosno avtorizirajo kot svoje lastne izume, medtem ko si izvorna gojišča idej posledično protipravno, a dejansko upravičeno skušajo »piratsko« prisvojiti pravico do uporabe skupne kulture dediščine ter s tem nasprotujejo elitistični uporabi in komercialni izrabi svojih lastnih idej. Avtorja in izvajalca suvereno in bolj ali manj natančno ter prepričljivo izvajata premestitve spolnih vlog skozi kustumiranje ter gibalno in v živo permutirano vokalno izvedbo, pri čemer njuna izvedba vsebinsko načanja nezanesljivost partnerskega, čustvenega in seksualnega razmerja, ki vključuje raznolike strategije preživetja subjekta, od BDSM vsebine in estetike, pa vse do libidinalno težavnega partnerskega razmerja kot ponovitve primarnega odnosa med materjo in sinom.

Performans Zamrznjene podobe vsebinsko, zvočno in vizualno vsebuje radikalen naboj, ki je bil, sicer v zgodovinsko drugačnih koordinatah, navzoč v 80. letih, ki pa se je kasneje v slovenskem prostoru v duhu družbene klime razvodenil in malodane izpuhtel. In medtem ko je bilo v premierni izvedbi mogoče zaznati rahla nihanja v intenzivnosti, gre v ponovitvah pričakovati vse bolj izpiljen sodobni variete, ki bi si ob sodelovanju z odličnim glasbenim producentom zaslužil, da zaživi tudi na trajnih nosilcih podobe in zvoka.